

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о декана факультету іноземної філології
Існїжана ГОЛИК/
2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКА УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ**

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (<i>за наявності</i>)	035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Освітня програма	Англійська мова та література. Переклад
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «Практика усного перекладу» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035 Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) **035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська** освітньої програми **Англійська мова та література. Переклад**

Розробник: Іванова А.О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Гайданка Д.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *англійської філології*

протокол № 10 від «28» червня 2025 р.

Завідувач кафедри англійської філології

доц. Сніжана ГОЛИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 9 від «30» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії

доц Вікторія СИНЬО

© Іванова А.О., . © Гайданка Д.В 2025р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	3	4
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,1 самостійної роботи студента – 3,3	6	7
	Лекції:	
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	44	12
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни – підготовка перекладача високої кваліфікації, здатного виконувати усі головні види усної перекладацької діяльності з текстами різної спрямованості, формування професійних мовних компетенцій, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню у культурному розмаїтті навчального та професійного середовищ.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес перекладу як подвійний інтерпретаційно-породжувальний дискурс.

Завдання навчальної дисципліни – розвиток навичок та вмінь усного перекладу з англійської мови на українську та з української на англійську матеріалу різної тематики. Кваліфікований перекладач-бакалавр, крім професійних навичок та вмінь та високого рівня практичної мовної компетенції, повинен мати поглиблені знання стосовно системної організації мови та добре організовані фонові знання, що мають відношення до країн мови, що вивчається.

Передумовою для вивчення дисципліни «Практика усного перекладу» є цикл теоретичних й практичних дисциплін, зокрема стилістика, практичний курс іноземної мови, переклад суспільно-політичної лексики, лексикологія, ділова іноземна мова.

Значення курсу: протягом вивчення курсу «Практика усного перекладу» у студентів формуються професійні вміння та навички перекладу з англійської мови українською, а також виховуються потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності в сфері своєї майбутньої спеціальності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	ІК-1

Загальні компетентності	Шифр ПРН
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ЗК-9
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК-11
Фахові компетентності	Шифр ПРН
Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя	ФК-6

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Практика усного перекладу» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
----------------------	------------------------------------

OK 7	Вступ до перекладознавства
OK 12	Англійська мова (практичний курс). Рівень B2-B2+
OK 13	Англійська мова (практичний курс). Рівень C1-C1+
OK 24	Практика письмового перекладу

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Практика усного перекладу**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною (ими) мовами усно і письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ПРН - 1
Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	ПРН-10
Використовувати мову(и), що вивчається (ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. .	ПРН-14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- іспит
- виконання усного послідовного перекладу
- виконання усного синхронного перекладу
- модульні контрольні роботи.

Методи навчання

Словесні (розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний); практичні методи (виконання практичних завдань); методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду, проектування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації і обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, аудіо-відео-матеріалів).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, виконання усних перекладів.

Форма модульного контролю: усна

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит

У процесі вивчення дисципліни «Практика усного перекладу» використовуються такі форми контролю:

– поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на практичних заняттях; поточне тестування.

– модульний контроль проводиться після опанування логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів отриманих упродовж вивчення змістового модуля, підсумковий письмовий тест, усний синхронний / послідовний переклад.

– підсумковий контроль застосовується у формі екзамену: усне опитування, виконання усного перекладу.

Критерії та порядок оцінювання результатів навчання Критерії оцінювання на семінарських заняттях:

Оцінювання рівня знань студентів з дисципліни «Практика усного перекладу» здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК), підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ), усного перекладу за 100-бальною шкалою. Завдання поточного модульного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 25 балів; завдання, що виносяться на підсумковий контроль знань – від 0 до 50 балів, усний послідовний переклад – від 0 до 10 балів, та усний синхронний переклад – від 0 – 15 балів.

Підсумковий контроль знань студентів (ПКЗ) проводиться у формі іспиту. Під час іспиту студент повинен продемонструвати набуті протягом усього періоду навчання знання, вміння та навички, передбачені навчальною програмою.

Підсумкова модульна контрольна робота оцінюється по 50-ти бальній шкалі і переважно містить три завдання, кожне з яких оцінюється по 10 та 20 балів відповідно.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	УПП	УСП		50%	100
5	5	5	5	5	10	15			

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	УПП	УСП		50%	100
5	5	5	5	5	10	15			

T1, T2 ... – теми
Упп. – усний послідовний переклад
Усп – усний синхронний переклад

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	10	20%	12	20%
Усний послідовний переклад	1	10%	1	10%
Усний синхронний переклад	1	20%	1	20%
Модульна контрольна робота	1	50%	1	50%
Разом				100

Критерії оцінювання на практичних заняттях

(5 балів) заслуговує студент, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії;

(4 бали) заслуговує студент, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності;

(3 бали) заслуговує студент, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою.

(2-0 бали) виставляється студенту, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Критерії оцінювання усного послідовного перекладу

(10-8 балів) зміст тексту оригіналу збережено повністю, адекватність досягнуто; текст перекладу є правильно мовно оформленим; еквівалентність досягнута повністю; мова перекладу є повністю гармонійною та поведінка студента стресостійкою.

(7-5 бали) зміст тексту оригіналу збережено, адекватність досягнуто частково; текст перекладу є правильно мовно оформленим; еквівалентність досягнута, але не на всіх рівнях; мова перекладу є задовільною та поведінка студента стресостійкою.

(4-2 бали) зміст тексту оригіналу частково збережено, адекватність частково досягнуто; текст перекладу є частково правильно мовно оформленим. Еквівалентність досягнута частково; мова перекладу є не звязною, студент знервований.

(2-0 балів) зміст тексту оригіналу не збережено, адекватність не досягнуто; текст перекладу є неправильно мовно оформленим; еквівалентність не досягнута, мова перекладу є не гармонійною, студент знаходиться в глибокому стані стресу.

Критерії оцінювання усного синхронного перекладу

(15-12 балів) зміст тексту оригіналу збережено повністю, адекватність досягнуто; текст перекладу є правильно мовно оформленим; еквівалентність досягнута повністю; мова перекладу є повністю гармонійною та поведінка студента стресостійкою.

(11-8 балів) зміст тексту оригіналу збережено, адекватність досягнуто частково; текст перекладу є правильно мовно оформленим; еквівалентність досягнута, але не на всіх рівнях; мова перекладу є задовільною та поведінка студента стресостійкою.

(7-4 балів) зміст тексту оригіналу частково збережено, адекватність частково досягнуто; текст перекладу є частково правильно мовно оформленим. Еквівалентність досягнута частково; мова перекладу є не звязною, студент знервований.

(3-0 балів) зміст тексту оригіналу не збережено, адекватність не досягнуто; текст перекладу є неправильно мовно оформленим; еквівалентність не досягнута, мова перекладу є не гармонійною, студент знаходиться в глибокому стані стресу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів, отриманих під час контрольної роботи становить 50 (для 1-го модульного контролю) і 50 балів (для 2-го модульного контролю).

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модульна контрольна робота 1		Модульна контрольна робота 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Теоретичне питання	10	10	10	10
Усний послідовний переклад	20	20	20	20
Тест на лексичний мінімум	20	20	20	20
Разом		50		50

Критерії оцінювання самостійної роботи

Оцінка за самостійний модуль («зараховано» або «незараховано») виставляється студенту після закінчення семестру. «**Зараховано**» за самостійний модуль ставиться студенту, який отримав 60-100 балів. «**Не зараховано**» – ставиться студенту, який отримав від 1-59 балів.

Розподіл балів за блок самостійної роботи (при розподілі балів враховується якість виконання складових самостійної роботи):

Національна система	100-бальна система	Перелік виконаних складових самостійної роботи
Зараховано	60-100	Робота на практичних заняттях, виконання практичних завдань, підготовка записів синхронних перекладів; виконання вправ на засвоєння лексичного мінімуму.
Не зараховано	0-59	Робота на практичних заняттях відсутня, виконання практичних завдань в обсязі менше 50%, відсутність записів синхронних перекладів; відсутнє виконання вправ на засвоєння лексичного мінімуму. .

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Номер модуля	Номер Змістового модуля	Назви тем
Модуль 1	Змістовий модуль	Тема 1. Усний переклад як особливий засіб міжкультурної та міжмовної комунікації. Види усного перекладу. Важливість фонових знань в усному перекладі. Двомовність перекладача.

	1	<p>Тема 2. Базові принципи і поняття усного послідовного та синхронного перекладів. Переклад з аркуша.</p>
		<p>Тема 3. Професійний етикет та імідж усного перекладача. Вміння, навички, інструменти та організація роботи усного перекладача.</p>
		<p>Тема 4. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації в усному перекладі. Вибір варіантного відповідника. Контекстуальна заміна. Калькування. Описовий переклад. Транскодування. Антонімічний переклад. Компресія. Декомпресія. Перестановка слів. Транспозиція. Конкретизація значення. Генералізація значення.</p>
		<p>Тема 5. Граматичні перекладацькі трансформації в усному перекладі. Компенсація. Зміна порядку слів у реченні. Поділ. Інтеграція.</p>
Модуль 2	Змістовий модуль 2	<p>Тема 6. Стилiстичнi перекладацькi трансформацiї в усному перекладi. Логiзацiя. Експресивiзацiя. Модернiзацiя. Архаїзацiя.</p>
		<p>Тема 7. Тренування пам'яті. Усний послідовний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Навколишнє середовище”, “Здоров'я”, “Робота та навчання”.</p>
		<p>Тема 8. Тренування пам'яті. Усний синхронний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Навколишнє середовище”, “Здоров'я”, “Робота та навчання”.</p>
		<p>Тема 9. Тренування пам'яті. Усний послідовний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Подорожі”, “Соціальні проблеми”.</p>
		<p>Тема 10. Тренування пам'яті. Усний синхронний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Подорожі”, “Соціальні проблеми”.</p>

6.2. Структура навчальної дисципліни

	Кількість годин
	Форма навчання: денна
	у тому числі

Назви змістових модулів і тем	Лекції	Практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр					
Модуль 1					
Усний переклад як особливий засіб міжкультурної та міжмовної комунікації. Види усного перекладу. Важливість фонових знань в усному перекладі. Двомовність перекладача.			4		2
Базові принципи і поняття усного послідовного та синхронного перекладів. Переклад з аркуша.			4		3
Професійний етикет та імідж усного перекладача. Вміння, навички, інструменти та організація роботи усного перекладача.			4		3
Лексико-семантичні перекладацькі трансформації в усному перекладі. Вибір варіантного відповідника. Контекстуальна заміна. Калькування. Описовий переклад. Транскодування. Антонімічний переклад. Компресія. Декомпресія. Перестановка слів. Транспозиція. Конкретизація значення. Генералізація значення.			4		5
Граматичні перекладацькі трансформації в усному перекладі. Компенсація. Зміна порядку слів у реченні. Поділ. Інтеграція.			4		6
Модульна контрольна робота			2		
Модуль 2					
Стилістичні перекладацькі трансформації в усному перекладі. Логізація. Експресивізація. Модернізація. Архаїзація.			4		4

Тренування пам'яті. Усний послідовний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Навколишнє середовище”, “Здоров'я”, “Робота та навчання”.				4		6
Тренування пам'яті. Усний синхронний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Навколишнє середовище”, “Здоров'я”, “Робота та навчання”.				4		6
Тренування пам'яті. Усний послідовний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Подорожі”, “Соціальні проблеми”.				4		5
Тренування пам'яті. Усний синхронний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Подорожі”, “Соціальні проблеми”.				4		6
Модульна контрольна робота				2		
Разом за модуль				44		46

6.4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Усний переклад як особливий засіб міжкультурної та міжмовної комунікації. Види усного перекладу. Важливість фонових знань в усному перекладі. Двомовність перекладача.	4	2
2	Базові принципи і поняття усного послідовного та синхронного перекладів. Переклад з аркуша.	4	2
3	Професійний етикет та імідж усного перекладача. Вміння, навички, інструменти та організація роботи усного перекладача.	4	
4	Лексико-семантичні перекладацькі трансформації в усному перекладі. Вибір варіантного відповідника. Контекстуальна заміна. Калькування. Описовий переклад. Транскодування. Антонімічний переклад. Компресія. Декомпресія. Перестановка слів. Транспозиція. Конкретизація значення. Генералізація значення.	4	2
5	Граматичні перекладацькі трансформації в усному перекладі. Компенсація. Зміна порядку слів у реченні. Поділ. Інтеграція.	4	
6	Модульна контрольна робота.	2	
7	Стилістичні перекладацькі трансформації в усному перекладі. Логізація. Експресивізація. Модернізація. Архаїзація.	4	

8	Тренування пам'яті. Усний послідовний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Навколишнє середовище”, “Здоров'я”, “Робота та навчання”.	4	
9	Тренування пам'яті. Усний синхронний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Навколишнє середовище”, “Здоров'я”, “Робота та навчання”.	4	2
10	Тренування пам'яті. Усний послідовний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Подорожі”, “Соціальні проблеми”.	4	2
11	Тренування пам'яті. Усний синхронний переклад аудіовізуального матеріалу з тем “Подорожі”, “Соціальні проблеми”.	4	2
12	Модульна контрольна робота	2	
Разом		44	12

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Підготовка до семінарських занять.	8	13
2	Виконання усних послідовних перекладів.	8	13
3	Виконання усних синхронних перекладів.	8	13
4	Виконання тренувальних вправ на покращення довгострокової пам'яті.	8	13
5	Робота на онлайн навчальних платформах Zoom; Google Classroom.	8	13
6	Підготовка до підсумкового контролю засвоєння знань.	6	13
Разом		46	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби: комп'ютер, інтерактивна дошка, проєктор, мобільний телефон, навушники.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

- Іванова А.О., Гайданка Д.В. Практика усного і письмового перекладу. Навчально-методична розробка. Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023. 95 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/53193>
- Науменко Л. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську. Навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2021. 136 с.

3. Некряч Т., Довганчина Р. Навчаймося виступати публічно. Make your way to public speaking. Навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2021. 280 с
4. Літвіняк О.В. Збірник вправ для занять з усного перекладу : англо-українська мовна пара. Вінниця: НОВА КНИГА, 2019. 232 с.
5. Новоселецька С., Пилипенко О. Основи усного перекладу. Навчальний посібник. Острог: Вид-во НаУОА, 2018. 272 с.
6. Baker M. In Other Words. A Coursebook in Translation. London and New York. Routledge. 2016. 352 p.

Допоміжна література

1. Колодій Б.М. Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування. Навчальний посібник. Київ: “Центр учбової літератури”, 2021. 250 с.
2. McKay C. How to succeed as a freelance translator. Two Rat Press. 2015. 238 p.

Онлайн ресурси

1. www.bbc.com
2. www.theguardian.com
3. www.forbes.com
4. www.economist.com
5. www.theglobalfund.org